

Alver kommune
Postboks 4
5906 FREKHAUG

Saksbehandlar, innvalstelefon

Hege Brekke Hellesøe, 5557 2352
Julie Marie Andersen, 5557 2355
Tom N. Pedersen, 5557 2119

Foreløpig uttale til offentlig ettersyn av reguleringsplan for Grøn omstilling av Mongstad - Alver

Vi viser til brev frå Alver kommunen 20.05.2021. Reguleringsplan for Grøn omstilling av Mongstad er til offentlig ettersyn. Det er utarbeida konsekvensutgreiing som del av planarbeidet.

Vi har i denne saka gitt Alver kommune eit tilbod om dialogmøte. På grunn av avvikling av sumarferie hos både Statsforvaltaren og kommunen var det ikkje mogleg å ha dialogmøte før i september. Kommunen ønsket å arbeide vidare med planen og det blei difor bestemt at Statsforvaltaren skriv ein foreløpig uttale til planen. På den måten kan kommunen/plankonsulent arbeide vidare med planen, utan eit lengre opphald. Statsforvaltaren har fått utsett medverknad til etter at vi har mottatt eit revidert planforslag.

Planområdet strekk seg inn i Alver og Austrheim kommunar. Vi gjer derfor merksam på at denne uttalen gjeld for heile planen og planområdet i begge kommunane. Vi ber om at kommunane samordnar planarbeidet. Statsforvaltaren har fått utvida høyringsfrist frå Alver kommune av grunn som nemnd ovanfor. Vi ber om at Austrheim gir det same.

Planområdet og formål med planen

Planområdet er lokalisert på Mongstad, nord i Alver kommune, ved grensa til Austrheim kommune. Planområdet er ca. 1140 daa på bakkeplan og ca. 578 daa under bakkeplan. Ca. 55 daa av planområde i nordvest ligg i Austrheim kommune. Reguleringsplanen erstattar i si heilheit gjeldande plan for område med namn Storhamn Mongstad.

Formålet med reguleringsplanen er å leggje til rette for etablering av energitunnellar og landbasert oppdrettsanlegg inkludert eige osmoseanlegg for produksjon av ferskvatn og biogassanlegg for handtering av fiskeslam og klekkeri/smoltanlegg. Energitunnelane vil blant anna utnytta overskotsenergi frå raffineriet til å redusera mengda energi som trengs ved drift av oppdrettsanlegget.

Statsforvaltaren sine merknader

Det er positivt at ein planlegg å nytte eksisterande industriareal for å legge til rette for oppdrett på land. Statsforvaltaren er likevel uroa for naturmangfald og vasskvalitet i sjøen. Vi er også uroa for påverknad i strandsona i denne saka.

Planområdet ligg innanfor vassførekomst Fensfjorden, som er registrert med god økologisk tilstand, og dårleg kjemisk tilstand. Konsekvensutgreiinga bygger på kjent kunnskap om naturmangfald og kva verknad eit oppdrettsanlegg på land kan få for naturmangfald mm. Sjølv om ein seinare skal søke om løyve om utslepp etter forureiningslova, må det også gjerast tilstrekkeleg konsekvensutgreiing for å avklare plantema og planformåla etter plan- og bygningslova. Ein må gjere dei nødvendige vurderingane om verknadene og med gode nok og sannsynlege føresetnader. Det gjeld m.a. for vurderingar om kva verknad planen vil få på naturmangfald og om vasskvalitet, til å vurdere om dette er ein god plassering for tiltaket, og om det er naudsynt å sette miljøkrav etter pbl. § 12-7. Konsekvensutgreiinga har ein stor grad av usikkerheit når det ikkje er gjort straummålingar eller spreingsmodulering, og det ikkje er opplyst kva mengde utslepp det er kalkulert med i vurderingane.

Det står i konsekvensutgreiinga at tiltaket vil føre til store utslepp, men at det truleg vil bli sett krav om høg grad av reinsing. Vi vil gjere merksam på at det vi har fått rapportert av reinsegrad på utslepp av nitrogen, er i storleiken 10 % i anlegg (gjennomstrøymingsanlegg og RAS anlegg). Det er mogleg med høgare reinsegrad når ein nyttar RAS 2 anlegg, men dette ser ut til å er svært kostnadskrevjande. Erfaring frå Danmark tilseier at ein kan vente 50% reduksjon av nitrogenutsleppa. Slik vi ser det, er det ikkje realistisk å rekne med ein «høg» grad av reinsing. Utsleppa vil verte store om ein skal leggje opp til eit oppdrettsanlegg her. Planarbeidet skal ikkje gjere utsleppsløyve, men arbeidet må vise at det er mogleg og fornuftig å legge til rette for eit anlegg her.

Det skjer mykje i Fensfjorden for tida og det er gitt store utsleppsløyve til tiltak, som ikkje er starta ennå, på andre sida av fjorden. Dette er komande utslepp som vil kunne påverke vasskvaliteten og naturmangfald i området og vi kan ikkje sjå at dette er med i vurdering av samla belastning.

Resipienten vert skildra som "ikkje maksimalt utnytta resipientkapasitet". Dette er ei uheldig formulering. Det er ikkje eit mål å utnytte resipienten maksimalt. Det er eit mål å ha god vasskvalitet i fjordane våre. Det må visast at det er det blir lagt til grunn for vurderingane. Planen må vurdere og sette rammer for kva ein kan akseptere av påverknad.

Statsforvaltaren vurderer at konsekvensutgreiinga manglar ein spreingsmodell over «tenkte» utsleppsmengder for heile fjordsystemet. Då må det sjåast på forskjellige aspektar over korleis ein ser for seg at utslepp skal bli med tanke på mengde, utsleppspunkt og djup. Modellen må inkludere alle andre utslepp av næringsstoff til fjordsystemet (avløp, oppdrett (land og sjø), og eventuelt landbrukspåverknad). Konsekvensutgreiinga må då også vurdere påverknad på strandsona, tareskog og rekreasjonsområde i samsvar med resultata frå modellen. Større utslepp kan føre til påverknad på til dømes badeplassar i området, og det er viktig at opplevinga av strandsona også tas med som eit tema.

På bakgrunn av oppdatert konsekvensutgreiing må det vurderast om dette er ei god plassering av eit oppdrettsanlegg på land og om det er naudsynt med føresegn som omhandlar miljøkrav og overvaking.

Konklusjon

Statsforvaltaren vurderer at det må gjerast tilleggsutredningar til konsekvensutgreiinga for å kunne vurdere verknad for naturmangfald og vasskvalitet. Etter at dette er gjort, må det vurderast om det er naudsynt med føresegn om til dømes miljøkvalitet og overvaking.

Med helsing

Svein Kornerud
fagdirektør

Hege Brekke Hellesøe
seniorrådgjevar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Statens vegvesen Region vest	Postboks 43	6861	LEIKANGER
Vestland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Austrheim kommune	Kommunehuset	5943	AUSTRHEIM